

Waarom je aan één gebeurtenis een blijvende herinnering hebt en aan een andere niet, is voor mij een raadsel.

Ik dacht altijd van mezelf dat ik een koele kikker was. Tot ik op een zonnige dag aan het stuur zat van een Mercurey Comet. Een auto als een slagschip. Amerikaans, onhandelbaar, een wieg, een onding dat buiten de mooie vorm om de haverklap mankementen had.

Maar aan zestig per uur over een kasseiweg door de polders rijden, in een zachte zetel met de zon op je gezicht, was een droom. De polders rond Kieldrecht en Nieuw Namen hadden die desolate melancholie die ik later nergens meer zou terugvinden.

Je ging een dijkweg op en je reed tussen een bomenrij. Het zicht werd steeds beperkt door de volgende dijk. Daar ging het weer naar beneden de polder in en na een kilometer ging het weer bergop. De akkers lagen er dampend bij. Juist omgewoeld met de reuze tractor, in strakke banen zoals alleen de boer dat kan.

Het was zondagnamiddag en je zag niemand op het veld. De boerderijen leken wel uitgestorven.

Hier en daar stonden groepjes koeien met elkaar te overleggen waar ze moesten gaan grazen. Je kan dan alleen maar verder rijden en blijven rijden. Het geluid van de rubberen banden op de kasseien en wat verre vogels waren de enige tekens van leven. Na verloop van tijd doemde er een wat hogere en bredere dijk op. Ik reed erop met de wagen. Boven gekomen keek ik uit over de brede Westerschelde. Verweg aan de overkant lag het dorp Bath. Een wat verlaten vissershaventje met enkele verhakkelde boten. Het was afgaand tij. Je rook de geur van zeewier en het slijk. De zon deed duizend sterretjes oplichten in het zoute water.

Mijn lief zat nogal ver van me af op de brede autobank uit één stuk. Men had toen nog geen afzonderlijke zetels in wagens. Ze had het raam geopend en keek naar buiten. Zorgeloos. Haar pikzwarte haar wapperde wat in de wind. Door het buitenleven aan het water was ze zo bruin gebrand dat je zou denken dat ze Italiaanse was. Een Gps bestond toen nog niet. Maar ik had iets gelezen op een bordje zoals Saeftinghe. We lieten de wagen voor wat hij was. De sleutel in het contact, de ramen open, en wandelden de dijk af. Even verderop stond een grote kloeke mevrouw voor een café ons gade te slaan. Ze zei: “De wagen staat daar goed, laat hem staan en kom iets drinken, ik maak zelf jenever.” Ik zei: “Goede middag”. Even verscheen er een flauwe glimlach en we volgden haar naar binnen. In de kroeg was het schemerdonker, alleen één lamp aan het plafond bracht wat klaarte. Je kon de rook van de sigaretten snijden.

Enkele boeren groetten ons met “Goede middag,” we knikten terug. Aan de hoge toog stonden al twee glaasjes met jenever klaar. In één teug binnen dat kon ik niet. Mijn lief wel. Ze kreeg onmiddellijk een

goedkeurend gebaar van de boeren. “Lekker he?” “Ja, maar wel straf he.” Ik trakteerde een rondje. Tien frank voor een glaasje dat moest nog kunnen. Men vroeg waar we vandaan kwamen. Hier is niets te beleven zeiden ze. Alleen slijk en patatten. Ergens had die ontmoeting wel iets. Een jong koppel in een beroekt café met allemaal oude jeneverneuzen. Als jezelf nog jong bent dan vind je zestigers stokoud. Je hebt andere ideeën, je beweegt veel vlugger, je voelt jezelf superieur, en toch weet je dat je niet kan tippen aan hun inschattingsvermogen. Ik wist dat het goed mogelijk was dat hier enkele hele rijke boeren tussen zaten. Maar je kon de knecht van de boer niet onderscheiden.

Men betaalde nog iets terug. Mijn pragmatisch lief zei dat dat dan wel de laatste was, want ze moest nog naar huis, en dat kon niet in benevelde toestand. We kiepten de jenever binnen en groeten de groep.

Op de dijk stond een gedenkplaat met de tekst: Onder het slijk van de Schelde liggen hier vijf dorpen bedolven. Er stond iets van tijdens de stormvloed van anno zoveel...

Het geeft je een raar gevoel. Je komt hier wat lugubere sightseeing doen. Inmiddels had de zon zich achter enkele wolken verscholen. Het werd frisser en we reden terug.

Mijn lief had een paardestaart. Ze klapte het spiegeltje naar beneden gluurde even naar mij, en begon haar haar te kammen. “Als ik thuiskom moet ik er netjes uitzien klonk het.” Mij kon dat niets schelen, of toch. Haar ouders hadden een café onder de dijk van de Schelde. Een nogal toeristisch gebeuren en een ontmoetingsplaats voor weekend-toeristen van Antwerpen. Allemaal mensen die wilden tonen dat ze goed konden leven en veel konden drinken. De bierkraan stond er zelden stil.

Rechtover dit café had je korenvelden tot aan een meer met rietoevers. Om naar het dorp te gaan moest je over een houten bruggetje. Twee fietsen konden mekaar nauwelijks passeren.

Ik keek er wat tegenop om in dit drukke café met de dochter binnen te komen. Gewoonlijk gingen we aan de toog zitten en begonnen te babbelen over van alles en nog wat. Als je jong bent klinkt ieder verhaal hoe onbenullig ook, o zo interessant. Je hebt dan weinig oog voor de bende rondom jou. Na verloop van tijd stonden er drie vier glazen voor onze neus met Koninck. Ik grapte dat we binnenkort ook zo van die rode neuzen zouden krijgen zoals sommige klanten hier. Op dat moment ging er een corpulente dame met een kanjer van een rode neus naar het toilet. Toeval, maar wel grappig. Ons gesprek bleek zo boeiend dat we niet opmerkten dat de laatste klanten vertrokken. Ik zei dat ik maar eens moest opstappen en wipte van de barkruk. Goeienavond klonk het en even later stonden we naast het café te kussen. Een late voorbijganger zag het en zei overduidelijk “Goeienavond”, en hij verdween in de nacht.

De rit naar huis was er één van blijdschap, en onzekerheden.

Zonder ook maar iets over mijn lief te hebben verteld zou een oom mij toevertrouwen: “Onzekerheden en vragen die zijn voor later, nu moet je jong zijn.”

Nu is het paadje en het houten bruggetje verdwenen. Er staan nieuwbouwhuizen gebouwd voor de uitbreiding van het dorp. Het grote meer is half gedempt. Het café moest wijken voor de zeesluis en op een deel van de mooie akkers ligt nu een golfterrein. Ik ging er kijken.

Sjieke heren met speciale golfschoenen en dito trui stonden er te zwaaien met hun golfstick onder een pannendak. De kwetterende vogels van vroeger waren gewisseld voor kwetterende dames in fleurige outfit. Midden in dit eens zo desolate melancholische landschap stond een pronkerig houten clubhouse. Onder de parasols dronk men Cava en Hendrick’s Gin.

Enkele wilde konijnen renden door elkaar heen langs de dijk, onzeker zonder vragen en jong.

Sam

